Rok XIV. Lwów, 1. Kwietnia 1900. Nr. 4.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie (ulica Piekarska l. 12. II. piętro).

Przedpłata:

W miejscu: rocznie 4·80 koron | Z przesyłką: rocznie 5·60 koron
„ półrocznie 2·40 „ | „ półrocznie 2·80 „

Dla członków związkowych straży pożarnych z przesyłką rocznie 1 koronę.

Ogłoszenia:

Za całą stronicę . . . . . . **10** koron
„ ćwierć stronicy . . . . . **3** „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce **6** groszy.

I. Część urzędowa.

Pamiętajmy o Kasie Zapomóg!

Uchwałą Rady zawiadowczej z dnia 10. marca 1900. zmieniony został §. 8. regulaminu Kasy Zapomóg w ten sposób, że Zarządy ochotniczych straży pożarnych, które przystąpiły do Kasy Zapomóg obowiązane są tylko przed rozpoczęciem każdego nowego roku przedkładać imienne wykazy wszystkich czynnych członków i całoroczną wkładkę. Tylko w tym wykazie wyszczególnieni czynni członkowie mają prawo do zapomóg.

O każdej, w ciągu roku zaszłej zmianie co do członków, należy bezzwłocznie uczynić doniesienie do Związku.

Jeżeli w ciągu roku liczba czynnych członków korpusu zwiększy się, należy wkładkę uzupełnić przez dopłacenie tyle razy po 40 groszy (20 centów) o ilu członków korpus się powiększył.

Odezwa

w sprawie historyi związkowych straży pożarnych do książki pamiątkowej.

Odezwę naszą dotyczącą nadesłania historyi do książki pamiątkowej wykonało dopiero 65. Towarzystw związkowych straży pożarnych. Wzywamy Towarzystwa, które historyi swej dotąd nie nadesłały, aby to bezzwłocznie uczyniły.

Wykaz

straży pożarnych, które przystąpiły do Kasy Zapomóg, a nie przedłożyły:

a) wykazu członków i wkładki na r. 1900:

Baligród, Baranów, Brzesko, Bielany, Chołojów, Dobrzechów, Dukla, Dziekanowice, Horodenka, Janów, Krosno, Łapanów, Mikołajów, Maków, Piwniczna, Przeworsk, Pilzno, Rudnik, Sucha, Tartaków, Trześń, Uście Solne, Zawałów, Żmigród;

b) wykazu członków:

Bóbrka, Kolbuszowa, Chorostków, Wiśnicz, Kałusz, Przemyśl;

c) wkładki na rok 1900:

Kańczuga, Niestanice.

Lwów, dnia 21. marca 1900.

Wykaz

zapłaconych wkładek od 20. lutego do 21. marca 1900.

Kasa Zapomóg. Ochotnicze Straże pożarne: Nowy Targ 12·— K., Chrzanów 3·80 K., Przemyśl 9·20 K., Sądowa Wisznia 8·40 K., Peczeniżyn 7·60 K., Łańcut 18· – K., Kałusz 8·— K., Żółkiew 10·40 K., Czaniec 7·20 K., Podhajce 9·20 K., Halicz 6·— K., Podkamień 4·80 K., Frysztak 2·80 K.

Zwykłe wkładki (roczne). Ochotnicze Straże pożarne: Hohenbach 5·80 K., Ottynia 6·— K., Bestwina 4·— K., Sieniawa 4·— K., Nowy Targ 6·— K., Busk 3·— K., Zator 6·80 K., Złoczów 8·40 K., Muszyna 2·40 K., Przemyśl 9·20 K., Brody 7·— K., Krasiczyn 5·— K., Sądowa Wisznia 4·20 K., Krynica 3·60 K., Kolbuszowa 5·80 K., Jordanów 10·— K., Krościenko 3·— K., Kałusz 4·— K., Cieszanów 4·— K., Besko 3·60 K., Hecznarowice 2·40 K., Bircza 5·— K., Czaniec 3·60 K., Gorzyce 3·— K., Trzemeśnia 2·40 K., Kozowa 4·— K.

L. 752.

Protokół

VIII. posiedzenia Rady zawiadowczej w IX. okresie Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, odbytego we Lwowie w dniu 10. marca 1900 roku.

Miejsce zebrania: Biuro Związku strażackiego.

Początek posiedzenia: Godzina $4^1/_2$ po południu.

Obecni:

Przewodniczący: Dr. Alfred Zgórski.

Członkowie Rady: Dr. Ludwik Ćwiklicer, Dr. Karol Kowalski, Bruno Hryniewicz i Augustyn Locher.

Sekretarz: Antoni Szczerbowski.

Nieobecność usprawiedliwili: Antoni Bahr, Władysław Mühln i Dr. Zygmunt Miczyński.

Porządek dzienny:

I. Zatwierdzenie protokołu posiedzenia z dnia 21. października 1899.
II. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 16. października 1899 do 5. marca 1900. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.).
III. Sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1899. (Ref. Dr. Karol Kowalski).
IV. Sprawozdanie Komisyi technicznej.
V. Sprawozdanie Komitetu Zjazdu jubileuszowego. (Ref. Dr. Ćwiklicer).
VI. Sprawozdanie Komitetu redakcyjnego.
VII. Zmiana regulaminu Kasy Zapomóg. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.
VIII. Projekt zmiany §. 27 ustawy o policyi ogniowej z r. 1891. (Ref. Dr. Zgórski).
IX. Przyznanie zapomóg strażom pożarnym. (Ref. Dr. A. Zgórski).
. Zgłaszanie samoistnych wniosków.

Uchwały:

ad I.

Przyjęto do wiadomości i zatwierdzono protokół z posiedzenia Rady zawiadowczej w dniu 21-go października 1899 r.

ad II.

Dr. Alfred Zgórski referuje sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 16. października 1899 do 5. marca 1900, które opiewa:

Wykonanie uchwał Rady zawiadowczej:

1. W sprawie gwintu normalnego i warunków wyniku prób z manometrem i wacuummetrem u sikawek, które wyrabia gal. akcyjne Towarzystwo budowy wagonów i maszyn w Sanoku, otrzymaliśmy odpowiedź, że pismo nasze w tym kierunku do Towarzystwa tego wystosowane, Dyrekcya przyjęła do wiadomości i zastosowania się.

2. Sprawozdanie z przeprowadzonej przez Komitet wykonawczy organizacyi jedenastu Związków okręgowych przydzielone zostało Komitetowi Zjazdu jubileuszowego, który odpowiednie wnioski, dotyczące tego sprawozdania, przedstawi.

3. W sprawie wystawy przyrządów pożarnych i ratunkowych, wyrabianych w kraju, wysłał Komitet wykonawczy odezwy do wszystkich straży pożarnych związkowych; w sprawie wystawy przyrządów dymowych i oddechowych, tudzież samodziałających przyrządów ratunkowych, wysłał Komitet wykonawczy odezwy do wszystkich prawie firm, które przyrządy takie wyrabiają lub na składzie posiadają.

4. Podanie do Ministerstwa kolejowego o zniżenie cen biletów jazdy dla uczestników Zjazdu jubileuszowego, zostało załatwione niepomyślnie. Koleje odmawiają nam wszelkich ulg już od dłuższego czasu.

5. Celem sporządzenia dokładnej statystyki wszystkich galicyjskich straży pożarnych i wszystkich przyrządów pożarnych i ratunkowych w kraju istniejących, którą to statystykę postanowił Komitet redakcyjny umieścić w księdze pamiątkowej, udaliśmy się do Wydziału krajowego z prośbą o zawezwanie Wydziałów powiatowych, ażeby wydały stosowne zarządzenia. Wydział krajowy załatwił naszą prośbę przychylnie, wydał swoim nakładem blankiety na kwestyonaryusze dla wszystkich gmin w kraju, a Wydziały powiatowe nadsyłają nam te kwestyonaryusze. Na podstawie tych kwestyonaryuszy ułożoną zostanie dokładna statystyka, a ponieważ jest to wielka praca, przeto Komitet wykonawczy zmuszony był postarać się o pomoc kancelaryjną i za pomoc tę przyzna osobne wynagrodzenie po ukończeniu statystyki.

6. O przyznaniu honorowych odznak strażakom w Myślenicach, Drohobyczu, Przemyślu i w Limanowej, uwiadomiono dotyczące Komendy. Dotychczas odbyło się wręczenie honorowej odznaki strażakowi w Drohobyczu przez delegata p. Ksenofonta Ochrymowicza, burmistrza miasta Drohobycza.

7. Przyznane zapomogi wypłaciliśmy.

8. Projekt pierwszej części nowego podręcznika, opracowany przez Komitet wykonawczy, przydzielony został Komitetowi redakcyjnemu.

Wydawnictwo czasopisma i „Biblioteki strażackiej“.

9. Wydaliśmy pięć numerów czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ o 52 kolumnach druku, Nr. 24 „Biblioteki strażackiej“, zawierający trzecią część podręcznika, pt. „Szkoła pożarnictwa“ i sygnały strażackie. Z wydaniem trzeciej części „Szkoły pożarnictwa“ ukończony został druk tego pożytecznego podręcznika. Ponieważ nie ma nadziei, aby podręcznik ten drogą zakupna znalazł się u każdej straży pożarnej, przeto Komitet wykonawczy odniósł się do Wydziału krajowego z prośbą o zakupno odpowiedniej ilości egzemplarzy rzeczonego podręcznika, celem rozdzielenia pomiędzy krajowe straże pożarne, ofiarując egzemplarz oprawny po 2·40 Koron, zaś broszurowany po 2 Korony.

Stan członków.

10. Liczba związkowych straży pożarnych wynosi 230. Przystąpiły do Związku straże pożarne z Grodziska, Kleparowa, Niżniowa, Niemirowa i z Zabłocia. Związkowa straż pożarna w Koropcu nie funkcyonuje, a straż w Lipniku przy Białej odmówiła płacenia wkładek, przeto wykreśliliśmy ją z listy straży związkowych.

Wkładki:

11. Z upomnieniami o zaległe wkładki wysłano 118 kart korespondencyjnych i 216 innych przypomnień.

12. Z wkładkami na rzecz Związku zalegają od roku 1898, następujące straże pożarne: Dobrzechów, Mszana Dolna, Piekary, Rzochów, Sassów, Szczucin, Ustrzyki Dolne, Wola pławska, Wołowice i Zawałów. Na liczne upomnienia i zagrożenie wykreśleniem z listy straży związkowych odpowiedziała tylko straż pożarna z Rzochowa, upraszając o odpisanie zaległości.

Komitet wykonawczy postanowił co do odpisania wkładek straży pożarnej w Rzochowie, zasięgnąć uchwały Rady, a inne straże wykreślić z listy straży związkowych, jeżeli do dnia 1. kwietnia b. r. nie postarają się o wyrównanie zaległości.

Kasa zapomóg:

13. Do Kasy zapomóg przystąpiły straże pożarne z Turki i z Muszyny. Liczba straży, które zapłaciły za rok 1900 przepisaną wkładkę wynosi 100.

14. Z upomnieniami o wkładki do Kasy zapomóg i wykazy czynnych członków wysłano 97 pism.

15. Zamknięcie rachunkowe Kasy zapomóg i bilans za IV. kwartał 1899 r. przedstawia się następująco:

Dochód:

Saldo z III. kwartału 1899 roku	151·43 złr.
Wkładki Towarzystw	80·80 „
Razem .	232·23 złr.

Rozchód:

Wypłacone zapomogi	218·— złr.
Saldo na rok 1900	14·23 „
Razem .	232·23 złr.

Bilans:

Gotówka w Kasie Banku kraj.	10·73 złr.
Gotówka w Kasie podręcznej	3·50 „
Walory w depozycie Banku kraj.	9400·— „
Subwencya miasta Lwowa	400·— „
Jednorazowe wkładki gmin:	
a) Miasta Dobromila . . 300·—	
b) Miasta Radymna . . . 450·—	750·— złr.
Razem .	10564·23 złr.
Z tego fundusz żelazny	8769·29 złr.

16. Zapomogi dla swoich członków otrzymały straże pożarne: Żurawno 7 złr., Dąbrowa 24·50 złr., Żywiec 9 złr., Jaworów 125 złr., Radymno 5 złr., Lwów 17·50 złr., Gródek 14 złr., Czortków 7 złr., Chorostków 5 złr., Stary Sącz 4 złr.

17. Strażom pożarnym w Samborze i Pilznie odmówiliśmy wypłacenia zapomóg głównie z powodu niewykonania przepisu § 9 regulaminu Kasy zapomóg (późno nadesłane zgłoszenie o wypadku). Naczelnik straży pożarnej w Pilznie, na uwagę naszą, iż można jeszcze wnieść przedstawienie do Rady, która prośbę o wypłacenie zapomogi może uwzględnić, odpowiedział: „my miłosierdzia nie potrzebujemy“.

18. Celem powiększenia funduszu żelaznego udał się Komitet wykonawczy z prośbami o datki do Wydziałów powiatowych, do Rad miejskich 30-tu większych miast w Galicyi, do Dyrekcyi Towarzystw asekuracyjnych, operujących w kraju, do Kas oszczędności i do wszystkich Towarzystw zaliczkowych, które mają zastępstwo Banku krajowego.

Organizacya obowiązkowej obrony pożarnej w gminach wiejskich.

19. W sprawie tej wydał Wydział krajowy znakomity okólnik, który ogłosiliśmy w czasopiśmie. Wskutek tego okólnika Wydziały powiatowe w Pilznie, Husiatynie, Jaśle, Lwowie, Jaworowie, Nowym Targu, Brzeżanach, Tłumaczu, Żydaczowie, Lisku, Brzozowie, Brzesku, Cieszanowie, Kolbuszowej, Łańcucie, Stanisławowie, Starym Samborze i Gorlicach, rozpoczęły już organizacyę takiej obowiązkowej obrony pożarnej w gminach wiejskich swoich powiatów. Widać to po odezwach, któremi Wydziały powiatowe żądają od Wydziału krajowego nadesłania broszurek p. t. „Obrona pożarna w gminach wiejskich“.

Organizacya pomocniczych straży pożarnych w miastach i miasteczkach.

20. Dzięki tylko energicznemu czuwaniu Wydziału krajowego nad tą organizacyą, pomocnicze straże pożarne powstają w miastach i miasteczkach. Związek, wydając instrukcyę o organizacyi takich pomocniczych straży pożarnych, był pewnym, że sprawa ta z wdzięcznością przyjętą zostanie, że w krótkim czasie nie będzie ani jednego miasta i miasteczka w kraju, w któremby tej pomocniczej straży pożarnej nie zorganizowano. Tutaj rozczarowaliśmy się! Organizacya tych pomocniczych straży pożarnych tylko pod naciskiem Wydziału krajowego i w bardzo wolnym tępie do skutku przychodzi. Są gminy, które żądają uwolnienia od tej organizacyi, są nawet Wydziały powiatowe, które oświadczyły Wydziałowi krajowemu, że nie widzą potrzeby

organizacyi pomocniczych straży pożarnych w miastach i miasteczkach, bo w powiecie w gminach wiejskich istnieją straże pożarne, które na wypadek pożaru w mieście spieszą z pomocą.

Oczywiście, że zapatrywaniom tym nie przyznaliśmy słuszności i Wydział krajowy także jest innego zdania.

Rewizye ogniowe.

21. Akcya nasza w tym kierunku udała się i odniosła skutek. Z licznych sprawozdań, które nam Wydział krajowy do wiadomości udziela, widzimy, że sprawa ta była aktualną. Niema miasteczka lub miasta, w któremby Komisya ogniowa nie wykryła jakich wadliwości, dotyczących bezpieczeństwa ogniowego. Jeżeli rewizye te będą wszędzie według wydanej instrukcyi przeprowadzone, wówczas przyczynią się bardzo wiele do ulepszenia bezpieczeństwa ogniowego.

Lustracye.

22. Wydział powiatowy w Brzozowie przeprowadził za pośrednictwem swego delegata lustracyę obrony pożarnej w Jasienicy, Wydział powiatowy w Rzeszowie lustracye obrony pożarnej w Czudcu i w Tyczynie, Wydział powiatowy w Nowym Targu lustracyę obrony pożarnej w Czarnym Dunajcu, wreszcie Wydział powiatowy w Mościskach lustracye obrony pożarnej w Krukienicach i w Husakowie.

Kancelarya i ważniejsze sprawy.

23. Do dziennika podawczego wpłynęło 1321 exhibitów, które zostały załatwione.

24. O ulepszeniach i świadczeniach na rzecz obrony pożarnej w Trzebini, Niżniowie, Nowym Sączu, Wojniłowie, Muszynie, Niebylcu, Chocimierzu, Ottynii, Kudryńcach, Rozdole, Kopyczyńcach, Husiatynie, Chyrowie, Brodach, Zborowie, Białym Kamieniu, Sokołówce, Laszkach murowanych, Błażowej i w Korolówce nadesłane sprawozdania, udzielił nam Wydział krajowy do wiadomości.

25. W roku 1898 wskutek uchwały Rady zawiadowczej wnieśliśmy prośbę do Wydziału krajowego o wydanie stosownych zarządzeń w sprawie subwencyonowania straży pożarnych w gminach wiejskich. Ze względu na będące wówczas w toku studya w celu obmyślenia środków do utworzenia specyalnego krajowego funduszu ogniowego, z któregoby pewne sumy mogły być użyte na subwencyonowanie straży pożarnych w gminach wiejskich, zostało uregulowanie tej sprawy odroczone. Gdy jednak Komisya administracyjna Wysokiego Sejmu projektu ustawy o opodatkowaniu Towarzystw asekuracyjnych nie uchwaliła i gdy wskutek tego sprawa utworzenia krajowego funduszu ogniowego upadła, odnowiliśmy sprawę subwencyonowania straży pożarnych w gminach wiejskich i upraszaliśmy Wydział Krajowy o przychylne jej załatwienie.

W odpowiedzi na tę naszą prośbę oznajmił Wydział Krajowy, że nie uważa obecnie za wskazane zalecać Wydziałom względnie Reprezentacyom powiatowym wyznaczenia stałych rocznych subwencyi dla wiejskich straży pożarnych w obec tego, że wezwał je w styczniu b. r. do zajęcia się sprawą organizacyi obrony pożarnej w gminach wiejskich w myśl wskazówek przez Związek strażacki wypracowanych. Gdy zaś już sama akcya jaką Wydziały powiatowe będą zmuszone w tym kierunku rozwinąć zajmie nie mało czasu i wymagać będzie kosztów, przeto zalecanie projektowanego przez nas subwencyonowania powstających a raczej dopiero powstać mających straży wiejskich, zdaniem wydziału Krajowego byłoby przedwczesnem.

Wydziały powiatowe kontrolując tworzenie straży pożarnych po wsiach same będą miały sposobność poznać istotny stan rzeczy i potrzeby poszczególnych gmin a Wydział Krajowy nie wątpi, że w danym razie z własnej inicyatywy przyjdą z pieniężną pomocą ubogim gminom.

26. Odnowioną przez Komitet wykonawczy sprawę wydania zarządzeń co do uregulowania zwrotu kosztów przewozu trenu pożarnego i przyrządów pożarnych, jakie ponoszą gminy względnie straże pożarne spiesząc z pomocą sąsiednim gminom zagrożonym pożarem, załatwił Wydział Krajowy w ten sposób, że postanowił rozporządzenia takiego nie wydawać, bo jest tego przekonania, że gminy chętniej poczuwać się będą z własnej inicyatywy do zwrotu kosztów dostawy sikawek, niż — gdyby to w drodze przymusu uregulowane być miało.

27. W sprawie zbliżenia polskich Towarzystw strażackich na Szląsku austryackim odnieśliśmy się do p. Hilarego Filiasiewicza, dyrektora Towarzystwa oszczędności i pożyczek w Cieszynie i prosiliśmy go, aby wpływem swoim nakłonił te Towarzystwa do żądania od nas polskich podręczników, przeprowadzenia kursu pożarnictwa i ewentualnie przyłączenia ich do naszego Związku.

28. Straż pożarna w Sanoku, która ściśle wykonuje wszystkie względem Związku obowiązki, wniosła podanie o przyznanie honorowych odznak za 25-cio i 20-to letnią służbę strażacką dla 8 swoich członków.

Wedle przepisów dotyczących przyznawania tych odznak, sprawa ta powinna być dopiero przedmiotem obrad następnego posiedzenia Rady zawiadowczej. Zważywszy jednak te okoliczności, że straż pożarna w Sanoku obchodzić będzie w dniu 4. maja b. r. (w dniu Ś-go Floryana) 25-cio letni jubileusz swego istnienia, podczas tego jubileuszu pragnie odznaczyć swoich weteranów w służbie strażackiej i z uwagi, że przed 4. maja b. r. nie odbędzie się prawdopodobnie następne posiedzenie Rady, przeto Komitet wykonawczy stawia wniosek, aby teraz przyznać honorowe związkowe odznaki członkom ochotniczej straży pożarnej w Sanoku:

a) za 25-cio letnią służbę pp.
Franciszkowi Kuszczakowi,
Leopoldowi Biedze,
Aleksandrowi Piechowi,
Jędrzejowi Radwańskiemu;

b) za 20-to letnią służbę pp.
Grzegorzowi Łukasiewiczowi,
Antoniemu Michence,
Janowi Michence,
Leonowi Śkiślewiczowi.

Wedle uchwały Wydziału i potwierdzenia przez Magistrat wszyscy do odznaczenia przedstawieni już w zeszłym roku 25-cio i 20-to letnią służbę strażacką ukończyli.

Rada zawiadowcza przyjmując to sprawozdanie do wiadomości i zatwierdzając powzięte przez Komitet wykonawczy uchwały postanawia:

a) odnośnie do 9. punktu tego sprawozdania przyznać autorowi podręcznika p. t. „Szkoła pożarnictwa“ honoraryum autorskie w kwocie 100 złr.;

b) odnośnie do 21. punktu sprawozdania odnieść się do Wydziału Krajowego z prośbą o wezwanie Wydziałów powiatowych, aby poleciły Magistratom i Zwierzchnościom gminnym miast i miasteczek odbyć wedle wydanej instrukcyi przepisane ustawą o policyi ogniowej z. r. 1891. rewizye ogniowe najdalej w miesiącach maju i czerwcu a najdalej 1. lipca zdać o tem sprawę Wydziałowi Krajowemu za pośrednictwem odnośnych Wydziałów powiatowych;

c) do punktu 28. sprawozdania przyznać honorowe związkowe odznaki wykazanym do odznaczenia członkom sanockiej ochotniczej straży pożarnej.

ad III.

Przyjęto do wiadomości następujące sprawozdanie kasowe za IV. kwartał 1899 r.

a) Zestawienie.

		zł.	zł.
	Dochód.		
I.	Saldo z trzeciego kwartału	260·48	
II.	Wkładki Towarzystw związkowych	58·10	
IV.	Odsetki od walorów	220·25	
V.	Za druki, podręczniki i t. p.	50.96	
XV.	Zwrot wydatków adm.	1·67	
XVIII.	„ zaliczek na płace	45·—	
XIX.	Wyjęto z Kasy Banku kraj.	534·67	
	Rozchód.		
V.	Druki i broszury		76·20
IX.	Mieszkanie, światło, opał, obsługa		111·—
X.	Pensye		375·—
XI.	Marki do czasopisma		12·50
XII.	Lustracye		9·50
XIII.	Posiedzenie Rady zawiadowczej i organizacya Związków okręgowych		261·36
XIV.	Zapomogi strażom		25·—
XV.	Drobne wydatki administracyjne		36·32
XVI.	Wydatki na inwentarz		5·15
XVII.	Portorya i stemple		34·77
XVIII.	Zaliczka na płacę		90·—
XX.	Podatek		6·—
XXV.	Powiatowy kurs pożarnictwa w Dobromilu		43·14
I.	Saldo na rok 1900		85·19
	Razem	1.171·13	1.171·13

b) Bilans.

A. Gotówka	*a)* w kasie Związku	85·19	
	b) „ Banku krajowego	740·83	826·02
B. Walory w depozycie Banku krajowego.			11.000·—
C. Zaliczki:	*a)* na płace	125 —	zł.
	b) do wyrachowania	15·—	140·—
D. Zaległe wkładki			112·40
E. Zapas podręczników broszur i druków			2.173·69
F. Kasa Zapomóg			10.564·23
G. Wartość inwentarza kanc.			736·31
H. Wartość biblioteki			175·80
	Razem		25.728·45

ad IV.

Augustyn Locher przedstawia Radzie zawiadowczej 8 wniosków Komisyi technicznej, która w dniu 9. marca br. odbyła posiedzenie. Uchwały Rady Zawiadowczej dotyczące tych wniosków brzmią następująco:

a) Kooptować do Komisyi technicznej p. Franciszka Meissnera, nadinżyniera kolei państwowej w Stryju.

b) Sprawę umundurowania i odznak w myśl reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 16. stycznia 1900. L. 2352, (Nr. 3. „Przewodnika pożarniczego“ z r. 1900. *Przyp. Red.*) pozostawić na razie nie załatwioną, a natomiast odnieść się do c. k. Namiestnictwa z zapytaniem:

1) czy ochotnicze straże pożarne w kraju, które już posiadają mundury związkowe i odznaki wzorowym regulaminem objęte, muszą się do powyżej zacytowanego rozporządzenia zastosować, czy też będzie im wolno nosić jeszcze te mundury i odznaki aż do zniszczenia;

2) jakie przepisy pod względem umundurowania i odznak obowiązują straże pożarne gminne (zawodowe).

Gdy c. k. Namiestnictwo odpowie, że tak nowo powstałe straże pożarne, jak i straże już istniejące muszą mundury swoje i odznaki zastosować do wydanege pouczenia, natenczas ułożyć projekt nowego umundurowania i odznak i przedłożyć go *Walnemu Zjazdowi krajowemu.*

Gdyby dla zawodowych (gminnych) straży pożarnych przepisów co do umundurowania i odznak jeszcze nie wydano, natenczas po uchwaleniu umundurowania i odznak dla straży ochotniczych upraszać c. k. Namiestnictwo, któremu to nowe umundurowanie i odznaki do aprobaty przedłożone zostaną o wydanie rozporządzenia, aby mundury i odznaki straży zawodowych (gminnych) i straży ochotniczych do Związku krajowego nie należących, różniły się i nie były do mundurów i odznak związkowych straży pożarnych podobne.

c) W sprawie urządzenia kursów pożarnictwa dla nauczycieli szkół ludowych donieść Wydziałowi krajowemu w załatwieniu pisma z dnia 13. lipca 1899, L. 45518, że Związek strażacki urządzi w roku 1901. podczas feryi szkolnych krajowy kurs pożarnictwa i że nauczyciele szkół ludowych będą mogli z niego korzystać.

d) Bandaże Rosenbauera jako praktyczne zalecić strażom pożarnym do użytku.

e) Przyjąć do wiadomości, że galicyjskie akcyjne Towarzystwo Handlowe odstąpiło dział przyrządów i przyborów pożarnych lwowskiemu Biuru handlowemu i uwiadomić Dyrekcyę tego Biura handlowego, że jeżeli pragnie, aby Związek strażacki w myśl art. VII. lit. i) statutu swego pośredniczył w zakupnie rekwizytów pożarnych w składzie Biura handlowego utrzymywanych, natenczas musi:

1) poddać aprobacie Komisyi technicznej cennik swych przyrządów i przyborów pożarnych;

2) poddać Komisyi technicznej do badania wszystkie swoje przyrządy i przybory pożarne;

3) stosować się do wskazówek przez komisyę techniczną w kierunku ulepszenia materyału składu wydawanych;

4) utrzymywać na składzie przedewszystkiem sikawki z fabryki sanockiej, co do wyrobu których kontrolę zastrzega sobie Rada zawiadowcza;

5) utrzymywać na składzie inne przyrządy i przybory pożarne w kraju wyrabiane, a jeżeli to jest niemożliwem, to tylko od firm renomowanych pochodzące;

6) uwolnić Biuro handlowe od obowiązku starania się o certyfikaty prób sikawek, które Związek strażacki wydawał, natomiast wezwać Biuro handlowe, aby do każdej sikawki dołącza certyfikat odnośna fabryka, w którym to certyfikacie uwidocznioną być ma odpowiednia gwarancya.

f) Odnieść się do galicyjskiego Towarzystwa budowy wagonów i maszyn w Sanoku, ażeby urządziło w Sanoku fachową próbę wyrabianych sikawek w drugiej połowie kwietnia br. i ażeby koszta jazdy Komisyi technicznej pokryło z własnych funduszów. Druga próba tych sikawek odbędzie się we Lwowie podczas Zjazdu jubileuszowego.

g) Z powodu znacznych wydatków połączonych ze Zjazdem jubileuszowym nie przeprowadzać w bieżącym roku ogólnych lustracyi, lecz lustracye te ograniczyć tylko do najniezbędniejszych i koniecznych.

h) Celem wydania opinii o wynalazku Reginalda Czermaka, służącego do łączenia węży tłoczących, odnieść się do wynalazcy o nadesłanie odnośnego przyrządu.

ad V.

Sprawy Zjazdu jubileuszowego przedstawia Dr. Ludwik Ćwiklicer, a Rada zawiadowcza uchwala:

a) Sprawę obmyślenia miejsca na posiedzenia Zjazdu, na umieszczenie uczestników Zjazdu i na wystawy, pozostawić Komitetowi lokalnemu.

b) Zaprosić do Komitetu lokalnego, który ma prawo dalszego kooptowania się pp. Bascha Karola, Baygera Witołda, Chrząstowskiego Piotra, Drechslera Ignacego, Durskiego Antoniego, Dobrzańskiego Jana Karola, Eliasiewicza Hilarego, Früauffa Wojciecha, Früauffa Józefa, Friedricha Edwarda, Heppego Edwarda, Hryniewicza Brunona, Kirschnera Wincentego, Dra Karola Kowalskiego, Kleina Roberta,Prauna Pawła, Rewakowicza Henryka, Rheina Jana, Sklepińskiego Karola, Skupniewicza Jana, Stachiewicza Władysława, Traunfellnera Szczęsnego, Witosławskiego Antoniego, Weinberga Ignacego, D-ra Alfreda Zgórskiego i Złotowskiego Floryana.

c) Urządzić podczas Zjazdu jubileuszowego wystawę przyrządów i przyborów pożarnych wyrabianych w kraju, przyrządów dymowych i oddechowych i samodziałających przyrządów ratunkowych, uwiadomić o terminie wystawy wystawców, który udział w wystawie już zgłosili, odnieść się do wszystkich cechów, stowarzyszeń przemysłowych, fabryk i zakładów przemysłowych w kraju, do fabrykantów czeskich, szląskich i morawskich z zaproszeniem do wzięcia udziału w wystawie i odnieść się do c. k. Ministerstwa Handlu o przyznanie premii dla wystawców.

d) W sprawie zniżeń cen biletów jazdy wnieść petycyę do Koła Polskiego i do Ministra D-ra Piętaka o wyjednanie zniżeń dla uczestników Zjazdu.

e) Na międzynarodowy Zjazd strażacki podczas wystawy w Paryżu, nie wysyłać swoich Delegatów, lecz polecić Komitetowi wykonawczemu, aby zajął się urządzeniem wspólnej strażackiej wycieczki na koszt udział w niej wziąć mających.

f) Ogłosić osobno w „Przewodniku pożarniczym“ sprawozdanie z organizacyi Związków okręgowych z podaniem uchwał krajowej Rady zawiadowczej w tej sprawie i z postanowieniami Komitetu wykonawczego.

g) Zatwierdzić wybór Naczelników okręgowych i tychże zastępców w zorganizowanych dotąd Związkach okręgowych i upoważnić Komitet wykonawczy do zatwierdzenia wyboru Naczelników okręgowych i tychże Zastępców w Związkach okręgowych, które później zorganizowane zostaną. O wyborze tych Naczelników i Zastępców, tudzież o ich zatwierdzeniu uwiadomić dotyczące Wydziały powiatowe za pośrednictwem Wydziału Krajowego.

h) Wszystkim związkom okręgowym wydać odpowiednią ilość druków manipulacyjnych.

i) Na rachunek Związków okręgowych zakupić pieczątki i rozdać je Naczelnikom okręgowym.

j) Przyjąć proponowaną redakcyę odezwy w sprawie Zjazdu, tegoż program i porządek dzienny obrad.

k) Ponieważ nie wszystkie Związki okręgowe oświadczyły gotowość wzięcia udziału w jubileuszowych ćwiczeniach strażackich podczas Zjazdu, przeto ćwiczeń tych nie przeprowadzać, a urządzić tylko ćwiczenia straży pożarnych, które należą do X-go Związku okręgowego.

Program ćwiczeń ułożony przez sekretarza Szczerbowskiego, a przez D-ra Zygmunta Miczyńskiego przejrzany i uzupełniony przydzielić Brunowi Hryniewiczowi, Naczelnikowi X-go Związku okręgowego do ostatecznego załatwienia.

l) Zaprosić na jubileuszowy Zjazd strażacki Związki słowiańskich straży pożarnych z Czech, Morawy i Szląska, tudzież Związek strażacki z Bukowiny.

m) Nie przychylić się do wniosku D-ra Ludwika Ćwiklicera, aby nabyć związkowy sztandar strażacki i sztandar ten podczas Zjazdu poświęcić, tudzież nie przychylać się do wniosku Brunona Hryniewicza, aby za-

miast sztandaru zakupić tylko szarfy, któreby mogły być do innych sztandarów przytwierdzane.

n) Urządzić podczas Zjazdu także nabożeństwo żałobne za zmarłych członków związkowych straży pożarnych.

o) Przejść do porządku dziennego nad wnioskiem dotyczącym zmiany niektórych postanowień statutu Związku.

ad VI.

Komitet redacyjny przedstawia następujące wnioski referowane przez Augustyna Lochera, które Rada zawiadowcza uchwaliła:

a) Ustalić zawartość książki pamiątkowej. Książka ta zawierać będzie:

1. Wiersz wstępny.

2. Historyę Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

3. Ważniejsze uchwały Zjazdów strażackich i Rady zawiadowczej.

4. Historyę związkowych straży pożarnych.

5. Wykaz okręgami związkowych straży pożarnych z podaniem ilości członków, nazwisk prezesów, naczelników, tychże zastępców i instruktorów, którzy w roku jubileuszowym stanowiska te zajmują,

6) Statystykę galicyjskich straży pożarnych w następujących oddziałach:

Rodzaje straży pożarnych.

Zestawienie powiatami (Wydziałami powiat.) ilości wszystkich straży pożarnych.

Zestawienie galicyjskich straży pożarnych według lat ich założenia.

Zestawienie powiatami przyrządów i przyborów pożarnych, którymi straże pożarne rozporządzają.

Zestawienie powiatami przyrządów i przyborów pożarnych w gminach, które nie posiadają straży pożarnych.

Manuskrypt musi być gotowy do 1. czerwca b. r. celem oddania do aprobaty Dyrektorowi biura D-rowi Alfredowi Zgórskiemu i Komitetowi redakcyjnemu.

b) Projekt dyplomu dla członków honorowych odstąpiono D-rowi Alfredowi Zgórskiemu.

c) Wstrzymać się z wydawnictwem nowego podręcznika aż sprawa umundurowania i odznak załatwioną zostanie.

d) Nie aprobować nadesłanych na konkurs rozprawek i nie aprobować wierszy p. t. „Słowo o strażach pożarnych“, „Polonez strażacki“ i „Modlitwa strażacka“.

e) Nad sprawą zakupna książek p. t. „Dzieci! Ostrożnie z ogniem i światłem!“ przejść do porządku dziennego, albowiem pierwszy nakład tej książeczki został wyczerpany, a o nakładzie drugim nie mamy wiadomości.

f) Aprobować rozprawki p. t. „W porze zimowej“, „O hydrantach“ przez A. Szczerbowskiego i pierwszą część podręcznika p. t. „Ćwiczenia gimnastyczne dla straży pożarnych“ przez Romualda Kwiatkowskiego.

g) Rozprawkę Antoniego Szczerbowskiego p. t. „Ćwiczenia rzędowe“ przedłożyć jeszcze raz Komitetowi redakcyjnemu do generalnej dyskusyi.

h) Podręcznik p. t. „Szkoła pożarnictwa“ rozesłać do użytku wszystkim związkowym strażom pożarnym po jednym egzemplarzu.

i) Inseratu J. Skorkowskiego z Humpolci w Czechach nie umieszczać w czasopiśmie.

j) Sprawę zaprenumerowania niemieckich fachowych czasopism na rok 1900 powierzyć D-rowi L. Ćwiklicerowi i Antoniemu Bahrowi.

ad VII.

Projekt Antoniego Szczerbowskiego dotyczący zmiany §. 27. ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891, D. u. k. Nr. 18. p. t. „Wsparcie członków straży okaleczałych“ referuje Dr. Alfred Zgórski. Wedle postanowień tego paragrafu członkowie straży pożarnych otrzymują wsparcie od gminy tylko wtenczas, gdy uszkodzeni zostali podczas pełnienia służby przy p o ż a r z e, tylko w r a z i e n i e d o s t a t k u i tylko wtenczas, jeżeli stosunek służbowy nie zapewnia poszkodowanym zabezpieczenia, wreszcie ustawa nie podaje wysokości tego wsparcia. Projektodawca w swoim projekcie dąży do zmiany odnośnego paragrafu ustawy w ten sposób, aby członkom straży pożarnych przyznawane było wsparcie także w razie uszkodzenia podczas ćwiczeń strażackich i w ogóle przy różnych klęskach elementarnych tam gdzie korpus strażacki służbowo występuje, aby wsparcie to przyznawane im było bez względu na to czy cierpią niedostatek, wreszcie żąda projektodawca, aby wysokość udzielać się mającego wsparcia ustawowo oznaczoną była i aby zapomogi wypłacał Wydział krajowy.

Po wyczerpującym referacie D-ra Alfreda Zgórskiego zbijającym niektóre wywody projektu uchwaliła Rada zawiadowcza:

a) przy sposobności zmiany ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891. Dz. u. kr. Nr. 18. zażądać opuszczenia z §. 27. słów: „*przy pożarze*“ a postawienia słów: „*podczas pełnienia służby*“, które obejmują wszystkie w projekcie wymienione wypadki, ćwiczenia, pogotowia, klęski elementarne i t. d.;

b) nad innemi częściami projektu przejść do porządku dziennego, bo projekt dąży do ukrajowienia związkowej Kasy Zapomóg, bo cyfrowe oznaczenie wysokości wynagrodzenia, względnie zapomóg w ustawie jest trudne, a w praktyce może być nawet za ciasne, bo zastrzeżenie w słowach: „o ile już stosunek służbowy nie zapewnia poszkodowanym zabezpieczenia“ jest naturalnem.

Odmienny wniosek Brunona Hryniewicza, aby nad całym projektem przejść do porządku dziennego nie uzyskał poparcia i nie został uchwalony.

ad VIII.

Wedle §. 14. regulaminu Kasy Zapomóg opłaty i zapomogi mają być stale unormowane, skoro majątek Kasy zapomogowej osiągnie wysokość 20.000 Koron.

Dr. Alfred Zgórski referent spraw strażackiej Kasy Zapomóg skonstatowawszy z przyjemnością, że majątek tej Kasy zapomogowej powyżej oznaczoną kwotę przewyższył i wykazawszy cyfrowo dochody i rozchody w poszczególnych latach istnienia tej Kasy, przyszedł do przekonania, że mo-

żna już opłaty i zapomogi z §§. 4. i 6. ustalić i tym samym wykonać także uchwałę ostatniego Walnego Zgromadzenia.

Na podstawie wykazanego dochodu i wypłaconych zapomóg referent nie widzi potrzeby podwyższenia wkładek od członków (§. 4.), natomiast możliwem jest podwyższenie czasowych zapomóg (§. 6). i to z *jednej na dwie Korony dziennie*.

Drugą sprawą, która przyłączoną została do tego punktu porządku dziennego jest sprawa zmiany §. 8. regulaminu wedle wniosku Antoniego Szczerbowskiego.

Wedle §. 8. regulaminu Kasy Zapomóg zarządy stowarzyszeń ochotniczych straży pożarnych, które należą do Kasy Zapomóg i chcą korzystać z jej funduszów, muszą przed rozpoczęciem każdego kalendarzowego kwartału przedkładać imienne wykazy wszystkich członków i o każdej zmianie w kwartale związkowi donosić. To postanowienie regulaminowe okazało się uciążliwem, a straże pożarne pożarne postanowienia tego nie wykonują. Wniosek dąży do tego, aby imienne wykazy czynnych członków przedkładane były tylko przed rozpoczęciem każdego nowego roku.

Po dyskusyi nad sprawami temi uchwaliła Rada zawiadowcza zmienić w następujący sposób Regulamin Kasy zapomóg:

a) w §. 6. ustęp a) zamiast:

„*po jednej Koronie*“ wstawić:

„*po dwie Korony*“

b) §. 8. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a opiewać ma:

„Zarządy stowarzyszeń ochotniczych straży pożarnych, które chcą korzystać z funduszów Kasy Zapomóg, muszą ściśle wykonywać następujące obowiązki:

A) Przedłożyć deklaracyę przystąpienia wedle wzoru A).

B) Przedłożyć wykaz czynnych członków wedle wzoru B) z całoroczną wkładką, przepisaną w §. 4. lit. f.)

C) Przed rozpoczęciem każdego nowego roku muszą Zarządy odnośnych Towarzystw ochotniczych straży pożarnych przedkładać Radzie zawiadowczej Związku imienny wykaz wszystkich czynnych członków wedle wzoru B. i przepisaną całoroczną wkładkę. Tylko w tym wykazie wyszczególnieni czynni członkowie mają prawo do zapomóg. O każdej w ciągu roku zaszłej zmianie co do członków, należy bezzwłocznie uczynić doniesienie do Związku. Jeżeli w ciągu roku liczba czynnych członków korpusu zwiększy się, należy wkładkę uzupełnić przez dopłacenie tyle razy po 40 groszy o ile członków korpus się powiększył.

c) §. 14. w dzisiejszem brzmieniu znieść, a zastąpić go brzmieniem następującem: „§. 14. Opłaty z §. 4. lit. f) i zapomogi z §. 6. mogą być za uchwałą Rady zawiadowczej zmienione i wchodzą w życie od następnego roku kalendarzowego po powziętej uchwale“.

Wniosek D-ra L. Ćwiklicera, aby zapomogi czasowe podwyższyć tylko na $1\frac{1}{2}$ korony dziennie nie uzyskał większości.

ad IX.

Referowane przez D-ra Alfreda Zgórskiego prośby o zapomogi załatwiła Rada w ten sposób, że przyznała straży pożarnej w Mrzygłodzie zapomogę w przyborach pożarnych wartości 50 koron, a straży pożarnej w Bestwinie przyznała żądane 5 egz. podręczników.

Również przychylnie załatwiła Rada podanie straży pożarnej w Busku o wypłacenie strażakowi Masełce zapomogi za 21 dni nieudolności do pracy i prośbę ochotniczej straży pożarnej w Rzochowie o odpisanie zaległych wkładek.

Inne prośby załatwiono odmownie.

ad X.

Samoistnych wniosków nie zgłoszono.

Koniec posiedzenia o godzinie 7. minut 45.

D. j. w.

Przewodniczący:
Dr. Alfred Zgórski.

Sekretarz:
Antoni Szczerbowski

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

Organizacya Związków okręgowych.

(Sprawozdanie).

Na podstawie uchwały Rady zawiadowczej z dnia 21. października 1899, przeprowadzoną została organizacya 11, mianowicie: I, III., IV., V., VI., VIII., IX., X., XI., XII., XIV. z XV, okręgowych Związków strażackich.

Regulamin dla okręgowych Związków strażackich ogłoszono w „Przewodniku pożarniczym“, nadto każda straż pożarna, zaproszona na pierwszy Walny Zjazd okręgowy, otrzymała jeden egzemplarz tego regulaminu i jeden egzemplarz porządku dziennego, który opiewa:

A. Zagajenie.

B. Sprawozdanie delegatów na okręgowe Walne Zgromadzenie ze stanu obrony pożarnej w miejscach ich pobytu z wyszczególnieniem wad tej obrony, oraz koniecznych zarządzeń, ku ulepszeniu tej obrony dążących.

C. Wnioski Delegatów okręgowego Związku do jubileuszowego krajowego Zjazdu, który się odbędzie w r. 1900 we Lwowie.

D. Wybór okręgowej Rady zawiadowczej i jej ukonstytuowanie.

E. Oznaczenie siedziby okręgowego Związku.

F. Sprawa ćwiczeń strażackich podczas Zjazdu jubileuszowego.

G. Omówienie sprawy udzielania sobie wzajemnej pomocy w Związku okręgowym na wypadek pożaru i tworzenie okręgów pożarnych.

H. Oznaczenie miejsca przyszłego Zjazdu okręgowego.

W części III., p. t. „Ruch Towarzystw“ czasopisma „Przewodnik pożarniczy“, podane zostały miejscowości, termin pierwszych zgromadzeń, wybór okręgowych Rad zawiadowczych i tychże ukonstytuowanie się, tudzież siedziby Związ-

zków okręgowych, obecnie zaś podajemy inne uchwały, na tych Walnych Zgromadzeniach powzięte.

Co do punktu *A*.

Prawie na wszystkich zgromadzeniach zagajenie przewodniczącego kończyło się odczytaniem nowego regulaminu dla Związków okręgowych.

Przy odczytywaniu tego regulaminu na Walnych zgromadzeniach I., V. i XI. Związku okręgowego uchwalono następujące wnioski i poprawki:

Wniosek delegata Andrzeja Omasty z Żywca, aby odnieść się do straży pożarnych powiatów: chrzanowskiego i wadowickiego z zapytaniem, dlaczego na Walne Zgromadzenie w Kętach nie wysłały swoich delegatów, ewentualnie zaś czy nie życzą sobie utworzenia nowego Związku okręgowego. Sprawę tę załatwił Komitet wykonawczy Związku krajowego.

Przy § 9 regulaminu, traktującym o funduszach Związków okręgowych na pokrycie wydatków kancelaryjnych, uchwalono na wniosek Andrzeja Omasty z Żywca poprawkę względnie uzupełnienie w ten sposób, aby od krajowego Związku żądać innego pokrycia, gdyby po roku okazał się niedobór w kasie Związku okręgowego.

Wnioski delegata Leopolda Biegi z Sanoka:

a) aby do § 2 lit. *a*) dodać na końcu zdanie: „tudzież staranie się o zapomogi dla niezamożnych straży z okręgu";

b) do § 3, aby Związek oznaczył tylko siedziby Związków okręgowych, które to Związki okręgowe przez straże mają być dowolnie tworzone;

c) do § 6, aby do przedkładania protokółów z posiedzeń wyznaczyć termin czternastodniowy, zamiast ośmiodniowego.

Wnioski delegata Władysława Kostrzewskiego z Rawy ruskiej:

a) aby pierwsze zdanie § 2, lit. *b*), zastąpić następującem brzmieniem: „utrzymywać ewidencyę ochotniczych straży pożarnych, tak związkowych, jak i do Związku nie należących;

b) § 2, lit. *c*), zmienić tak, aby uchwały okręgowych Związków, co do przedstawień do Rad gminnych, miejskich i Wydziałów powiatowych, przechodziły przez Związek krajowy.

c) § 2, lit. *d*), zmienić tak, ażeby ćwiczenia okręgowych Związków odbywały się tylko w miejscowościach, gdzie istnieją związkowe straże pożarne;

d) do końcowego ustępu § 2 dodać, by o każdem, odbyć się mającem zbiorowem okręgowem ćwiczeniu, zawiadomić Związek krajowy 14 dni naprzód;

e) przy § 8, lit. *b*), dodać, że Towarzystwa, liczące mniej niż 25 czynnych członków w korpusie, wysyłają po jednym delegacie, a Towarzystwa, liczące więcej niż 25 członków, wysyłają po jednym delegacie więcej na każdych dalszych 25 członków, przyczem niekompletna liczba 25 liczy się za całą, jeżeli mieści w sobie przynajmniej 13 członków;

f) do § 9 następujący dodatek:

„Gdy wydatki administracyjne okręgowego Związku przekroczą subwencyę od Związku krajowego etrzymaną, natenczas resztę wydatków mają pokryć straże pożarne, należące do odnośnego Związku okręgowego.

Rada zawiadowcza, na posiedzeniu dnia 10. marca br., uchwaliła, aby na razie nie uwzględniać powyższych poprawek, lecz zaczekać, aż praktyka okaże potrzebę projektowanych zmian.

Co do punktu *B*.

Walne Zgromadzenie I. Związku okręgowego, wysłuchawszy sprawozdań delegatów, uchwaliło odnieść się do Związku krajowego z prośbą o uzyskanie wydania następujących zarządzeń:

1. Dla straży pożarnej w Żywcu:

a) by Gmina miasta Żywca przedłożyła c. k. Namiestnictwu, celem przyjęcia do wiadomości, zmieniony statut straży pożarnej, która przyjęła na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej;

b) by Gmina wybudowała dla straży pożarnej magazyn i strażnicę;

c) by Gmina ustanowiła pogotowie koni;

d) by Zwierzchność gminna wykonywała wszystkie postanowienia ustawy o policyi ogniowej z r. 1891.

2. Dla straży pożarnej w Nowejwsi:

aby sąsiednia gmina Kańczuga, której terytoryum wciska się do terytoryum gminy Nowawieś i która nie posiada straży pożarnej, udzielała straży pożarnej w Nowejwsi pewną stałą roczną subwencyę.

3. Dla straży pożarnej w Łękach:

Poprzeć prośbę tej straży o zapomogę, którą do Związku krajowego wniosła.

4. Dla straży pożarnej w Porąbce:

a) aby Gmina zakupiła drabinki i wiaderka na wodę;

b) aby Gmina przyznała straży pożarnej stałą roczną subwencyę.

5. Dla straży pożarnej w Dankowicach:

Aby Gmina przyznała dla straży pożarnej stałą roczną subwencyę.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego IV. w Nowym Sączu uprosiło p. Jana Jasicę z Nowego Sącza, aby zebrał odnośne sprawozdania i sprawę referował na następnem Walnem Zgromadzeniu. Wnioski ochotniczej straży pożarnej w Nowym Sączu uchwalono przesłać do Związku krajowego z prośbą o ich załatwienie.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego IV. w Tarnowie nie powzięło żadnych uchwał po sprawozdaniach delegatów.

Na Walnem Zgromadzeniu V. Związku okręgowego w Sanoku uchwalono:

a) poprzeć prośbę ochotniczej straży pożarnej w Kalembinie o odpisanie zaległych wkładek, uwzględniając wyjątkowe niekorzystne położenie tej straży;

b) odnieść się do Związku krajowego o przeprowadzenie lustracyi obrony pożarnej w Brzozowie, a na podstawie wyniku tej lustracyi odnieść się do właściwych władz o odpowiednie zarządzenia;

c) odnieść się do Związku krajowego z prośbą o wyjednanie strażnicy na naukę teoretyczną dla straży pożarnej w Bukowsku i poprzeć prośbę tej straży o udzielenie z fun-

duszów Związku krajowego zadomogi w 20 konewkach parcianych;

d) odnieść się do Związku krajowego o wyjednanie dla straży pożarnej w Mrzygłodzie subwencyi w wysokości 100 złr. rocznie;

e) poprzeć prośbę straży pożarnej w Rymanowie o zapomogę w 10 konewkach parcianych;

f) odnieść się do Związku krajowego o urządzenie w Baligrodzie lokalnego, kilkudniowego kursu, bo straż nie jest wyćwiczoną i nie posiada kandydata na krajowy kurs pożarnictwa; Wydział powiatowy i Gmina powinna udzielić na ten cel subwencyi.

Na Walnem Zgromadzeniu VI. okręgowego Związku w Dębicy w dyskusyi nad tym punktem porządku dziennego zabierali głos delegaci: Jan Mglej, Aleksander Koblański, Stanisław Kluz i Edmund Solarski. Delegat Jan Mglej stawiał wniosek, aby celem osiągnięcia funduszów na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych, członkowie czynni i wspierający tych Towarzystw, płacili miesięczne wkładki. Delegat, Aleksander Koblański, stawiał wniosek, aby gminy i Wydziały powiatowe starały się o utrzymanie tych Towarzystw, bo członkowie czynni poświęcają zdrowie i życie dla dobra publicznego, przeto od datków pieniężnych powinni być uwolnieni. Uchwały nie powzięto.

Walne Zgromadzenie okręgowego Związku VIII. w Jarosławiu punkt ten opuściło z powodu małej ilości delegatów.

Protokół z Walnego Zgromadzenia okręgowego Związku IX. w Samborze, uchwał, dotyczących tego punktu dziennego, nie zawiera.

Walne Zgromadzenie okręgowego Związku X. we Lwowie, uchwaliło odnieść się do Związku krajowego o wyjednanie:

1. Dla straży pożarnej w Mikołajowie:

a) wspinalni do ćwiczeń praktycznych;

b) magazynu na przyrządy pożarne i strażnicy pożarnej;

c) kilkudniowego kursu pożarnictwa, bo pomiędzy członkami straży niema takiego, któryby mógł być wysłanym do Lwowa na krajowy kurs pożarnictwa;

2) dla straży pożarnej w Prusach: Zapomogi od Wydziału powiatowego we Lwowie w kwocie 25 złr. na beczkowóz.

Na sprawozdanie delegata z Żydaczowa, p. Aleksandra Małeckiego, uchwalono odnieść się do krajowego Związku o zarządzenie, aby powiatowi inspektorowie pożarnictwa mianowani byli tylko z grona osób obeznanych z pożarnictwem i zawsze na wniosek Związku krajowego i ażeby straże pożarne, które należą do Związku krajowego, lustrowali tylko lustratorowie przez Związek strażacki delegowani.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego XI. w Sokalu uchwaliło odnieść się do Związku krajowego o wyjednanie:

1. Dla straży pożarnej w Rawie ruskiej od gminy zasiłku pieniężnego;

2. dla straży pożarnej w Mostach wielkich zasiłku pieniężnego od gminy i Wydziału powiatowego w Żółkwi na kilkudniowy kurs pożarnictwa, bo Towarzystwo nie posiada instruktora ani odpowiedniego kandydata na krajowy kurs pożarnictwa we Lwowie;

3. dla straży pożarnej w Sokalu wspinalni, większej subwencyi i pogotowia koni.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego XII. w Busku uchwaliło odnieść się do Związku krajowego o wyjednanie:

1. Dla straży pożarnej w Busku magazynu na przyrządy pożarne i wspinalni do ćwiczeń praktycznych;

2. dla straży pożarnej w Brodach o dokończenie budowy wspinalni i o drabiny;

2. dla straży pożarnej w Sassowie o subwencyę w kwocie 100 złr.;

4. dla straży pożarnej w Radziechowie o powiększenie liczby czynnych członków i aby Zwierzchność gminna więcej interesowała się strażą pożarną.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego XV. i XIV. w Czortkowie, przy sprawozdaniu delegata z Czortkowa, a na wniosek delegata z Kopyczyniec, uchwaliło odnieść się do Związku krajowego o postaranie się o dokładny wykaz delegatów krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń i innych Towarzystw asekuracyjnych, operujących w kraju i wykaz ten ogłosić w tym celu, aby straże pożarne mogły się z tymi delegatami znosić i ewentualnie po pożarze szkody swoje i prośby o odszkodowanie u nich zgłaszać i pomyślne załatwienie wyjednywać.

Następnie uchwaliło Walne Zgromadzenie odnieść się do krajowego Związku:

1. O wyjednanie odpowiednich funduszów na przeprowadzenie w Kopyczyńcach kilkudniowego kursu pożarnictwa, gdyż straż ta nie posiada instruktora, ani kandydata na krajowy kurs pożarnictwa we Lwowie;

2. o zreorganizowanie straży pożarnej w Borszczowie;

3. o przeprowadzenie lustracyi obrony pożarnej w miasteczku Skała.

Uchwałą Rady zawiadowczej z dnia 10. marca b. r. załatwienie powyższych spraw powierzono Komitetowi wykonawczemu.

Co do punktu *C.*

Wnioski I. okręgowego Związku.

1. Delegata Andrzeja Omasty z Żywca, dotyczy ustawy nakładającej na Towarzystwa Ubezpieczeń obowiązek przyczyniania się do utrzymania straży pożarnych.

2. Delegata Andrzeja Omasty z Żywca, dotyczy zawarcia umowy z fabryką krajową, z której mogłyby straże nabywać rekwizyta na częściowe spłaty.

Wniosek III. okręgowego Związku.

3. Delegata Bolesława Pietruszewskiego z Krynicy, w sprawie nadania członkom ochotniczych straży pożarnych prawa publicznych funkcyonaryuszy.

Wniosek IV. okręgowego Związku.

4. Delegata Mikołaja Jamrowicza z Tarnowa, w sprawie zmiany § 5 regulaminu dla Związków okręgowych.

Wnioski V. Związku okręgowego.

5. Wniosek delegata Antoniego Bergera z Bukowska, względem uwolnienia korespondencyi w sprawach pożarnictwa od opłaty portoryum.

6. Wniosek delegata Leopolda Biegi z Sanoka, względem przeprowadzenia rewizyi ogniowych.

7. Wniosek delegata Leopolda Biegi z Sanoka, względem wykonywania ustaw policyjno-ogniowych.

8. Wniosek delegata Leopolda Biegi z Sanoka, względem utrudnionego postępowania policyjno-karnego przy wydawaniu orzeczeń policyjno-karnych.

9. Wniosek Janusza Górskiego z Sanoka, względem zniżenia cen biletów jazdy kolejami i uwolnienia od opłaty kolejowej taborów, dążących do pożarów i z powrotem.

10. Wniosek delegata Piotra Furtka z Kalembiny, względem zaprowadzenia przymusowej asekuracyi budynków,

Walne Zgromadzenie VI. okręgowego Związku w Dębicy postanowiło, aby Zjazd jubileuszowy odbył się uroczyście i aby każda ochotnicza straż pożarna była na nim reprezentowaną. Wniosków na ten Zjazd jubileuszowy nie stawiano, lecz postanowiono sprawę tę zamieścić na porządku dziennym następnego okręgowego zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego VIII. w Jarosławiu odstąpiło tę sprawę okręgowej Radzie zawiadowczej do załatwienia.

11. Wniosek IX. okręgowego Walnego Zgromadzenia w Samborze, postawiony przez delegata Pawła Spaczyńskiego ze Starego Sambora, dotyczy obrony pożarnej w Tartakach.

Przygotowaniem innych wniosków zajmie się okręgowa Rada zawiadowcza.

Walne Zgromadzenie Związku okręgowego X. we Lwowie, uchwaliło sprawę tę załatwić na następnem Walnem Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie XI. Związku okręgowego w Sokalu, uchwaliło dwa wnioski delegata Władysława Kostrzewskiego z Rawy ruskiej, a mianowicie:

12. wniosek, aby Związkom okręgowym przysługiwało prawo lustrowania wiejskich straży pożarnych;

13. wniosek, aby ogłosić przepisy, obowiązujące przy pożarze: wojsko, c. k. straż policyjną, c. k. żandarmeryę i t. p. organa bezpieczeństwa.

14. Wniosek XII Związku okręgowego w Busku, postawiony przez delegata Karola Podgórskiego ze Złoczowa, dotyczy zakładania czytelni, celem rozbudzania życia towarzyskiego.

Wnioski Związku okręgowego XIV. z XV.

15. Wniosek delegata Jana Soleckiego z Kopyczyniec, względem przeprowadzania lustracyi co dwa lata.

16. Wniosek delegata Sabina Robaka z Husiatyna, w sprawie organizacyi straży pożarnych w gminach wiejskich, ewentualnie zaś, aby gminy nie posiadające straży pożarnych, wspierały subwencyami sąsiednie straże pożarne.

17. Wniosek delegata Jana Soleckiego z Kopyczyniec, w sprawie składu przyrządów i przyborów pożarnych i czuwania nad tym składem.

18. Wniosek delegata Jana Soleckiego z Kopyczyniec, uzupełniający wniosek 15, względem obszernego ogłaszania wyniku każdej lustracyi straży pożarnej.

Wszystkie wnioski do Walnego Zjazdu krajowego mają być wedle uchwały krajowej Rady zawiadowczej z dnia 10. marca b. r., przedmiotem obrad następnego posiedzenia tej krajowej Rady zawiadowczej. Referaty tych wniosków przydzielono:

a) Drowi Zygmuntowi Miczyńskiemu referaty wniosków: 1, 9.

b) Brunonowi Hryniewiczowi, referaty wniosków: 2, 5.

c) Augustynowi Locherowi, referaty wniosków: 3, 4. 8, 11, 13.

d) Drowi Ludwikowi Cwiklicerowi, referaty wniosków: 6, 7, 10, 12, 15, 16, 18.

e) Antoniemu Bahrowi, referat wniosku: 14.

f) Drowi Alfredowi Zgórskiemu, referat wniosku: 17.

Co do punktów *D. E.*

W poprzednich numerach czasopisma zamieszczono sprawozdania, dotyczące tych dwóch punktów porządku dziennego.

Rada zawiadowcza uchwałą z dnia 10. marca b. r. postanowiła nie uwzględniać wniosku VI. Związku okręgowego, który dotyczy podziału tego Związku na dwa, a także na razie nie przychyliła się do wniosku delegata Marcina Porwita z Gorlic, aby gorlicką straż pożarną wyłączyć ze Związku okręgowego III., a przydzielić do V. Związku okręgowego.

Co do punktu *F.*

Na Walnem Zgromadzeniu okręgowego Związku I. w Kętach oświadczyli delegaci, że straże pożarne przez nich reprezentowane, nie wezmą udziału w ćwiczeniach jubileuszowych.

Walne Zgromadzenie okręgowego Związku III. w Nowym Sączu uchwaliło wziąć udział w ćwiczeniach jubileuszowych i żądać od Związku krajowego dokładnego planu i regulaminu tych ćwiczeń.

Okręgowy Związek IV. w Tarnowie uchwalił załatwić tę sprawę dopiero na następnym Zjeździe okręgowym.

Na Walnem Zgromadzeniu Związku okręgowego IV., oświadczyli delegaci straży pożarnych z Rzeszowa, Tarnobrzega, Kolbuszowy, Skowierzyna, Dębicy i Ulanowa, że straże ich wezmą udział w ćwiczeniach jubileuszowych.

Walne Zgromadzenie okręgowego Związku V. w Sanoku, uchwaliło nie brać udziału w jubileuszowych ćwiczeniach strażackich.

Okręgowy Związek VIII. w Jarosławiu, odstąpił tę sprawę do załatwienia okręgowej Radzie zawiadowczej.

Protokół z Walnego Zgromadzenia IX. Związku okręgowego w Samborze, o tej sprawie nie wspomina.

Walne Zgromadzenie X. Związku okręgowego we Lwowie, oświadczyło się za urządzeniem podczas jubileuszowego krajowego Zjazdu strażackiego ćwiczeń praktycznych trzech typów, a mianowicie: *a*) gaszenie pożaru w gminie wiejskiej, *b*) w miasteczku, *c*) w wielkiem mieście.

Delegaci z Rawy ruskiej i z Mostów wielkich na Walne Zgromadzenie XI. Związku okręgowego w Sokalu

oświadczyli gotowość wzięcia udziału w jubileuszowych ćwiczeniach, żądają jednak dokładnego programu i regulaminu ćwiczeń.

Delegaci ze Złoczowa, Brodów, Kamionki strumiłowej, Sassowa i Radziechowa na Walne Zgromadzenie XII. okręgowego Związku w Busku oświadczyli, że straże przez nich reprezentowane wezmą udział w jubileuszowych ćwiczeniach.

Związek okręgowy XIV. z XV. w Czortkowie, postanowił tę sprawę oddać okręgowej Radzie zawiadowczej i zażądać regulaminu ćwiczeń.

Co do punktu *G.*

Oprócz IX. Związku okręgowego, którego protokół Walnego Zgromadzenia o tej sprawie nic nie wspomina, Walne Zgromadzenia innych Związków okręgowych postanowiły sprawę tę załatwić na następnych Walnych Zgromadzeniach, lub odstąpić ją do załatwienia okręgowym Radom zawiadowczym.

Co do punktu *H.*

Następny Zjazd I. okręg. Zw. odbędzie się w Żywcu
„ „ III. „ „ „ „ w Nowym Targu
„ „ V. „ „ „ „ w Lisku
„ „ IX. „ „ „ „ w Drohobyczu
„ „ X. „ „ „ „ w Mikołajowie
„ „ XI. „ „ „ „ w Rawie ruskiej
„ „ XII. „ „ „ „ w Złoczowie
„ „ XV. z XIV. „ „ „ w Borszczowie

Miejsce następnego Zjazdu VIII. okręgowego Związku (jarosławskiego) wyznaczy Rada zawiadowcza.

Następny Zjazd okręgowego Związku IV. (tarnowskiego) odbędzie się prawdopodobnie w Tarnowie.

Okręgowy Związek VII. już istnieje.

Ostatnie Walne Zgromadzenie odbyło się w Dobromilu w dniu 29. września 1899.

Na Walnem Zgromadzeniu uchwalono:

1. Urządzić podczas Zjazdu jubileuszowego we Lwowie wystawę przyrządów i przyborów pożarnych, które wyrabiane bywają w kraju przez różnych rzemieślników, zakłady przemysłowe i fabryki.

2. Odnieść się do Związku krajowego, ażeby użył wpływu, celem zmuszenia gminy Chyrów do wykonywania regulaminu ogniowego i ustawy o policyi ogniowej.

3. Odnieść się do Związku krajowego, aby wezwał miasteczka Fredropol, Babice i wsie większe w okręgu do utworzenia straży pożarnych.

4. Odnieść się do Związku krajowego o zbadanie, czy wykazane w statystyce zawodowe (gminne) straże pożarne rzeczywiście istnieją.

5. Odnieść się do Związku krajowego o użycie wpływu celem przyśpieszenia i ostatecznego załatwienia sprawy legatu ś. p. Sumowskiej na rzecz ochotniczej straży pożarnej w Przemyślu.

Sprawy powyższe załatwił Komitet wykonawczy.

Uchwalono następnie wnioski na IX. Jubileuszowy Zjazd strażacki we Lwowie:

19. Wniosek Dr. L. Cwiklicera z Dobromila w sprawie organizacyi „Oddziałów Samaryckich“.

20. Wniosek Michała Ryża z Krasiczyna, w sprawie statutu i pragmatyki służbowej dla funkcyonaryuszów Związku krajowego.

21. Wniosek Dr. Ludwika Ćwiklicera, w sprawie petycyi o przymusowe opodatkowanie Towarzystw asekuracyjnych.

Wniosek 19. przydzieliła Rada zawiadowcza do referatu Drowi Karolowi Kowalskiemu, wniosek 20. Antoniemu Bahrowi, a wniosek 21. Drowi Ludwikowi Ćwiklicerowi.

Do Rady zawiadowczej tego Związku na lat trzy wybrani zostali: Dr. Ludwik Ćwiklicer, Michał Osiński z Przemyśla, Michał Ryż z Krasiczyna i Marcin Popkiewicz z Radymna, którzy naczelnikiem okręgowym wybrali Dra Ludwika Ćwiklicera, tegoż zastępcą Michała Osińskiego, a sekretarzem Czesława Anzelma Linckera z Przemyśla.

Pozostają tedy jeszcze do organizacyi Związki okręgowe: II., XIII., XVI. i XVII.

Lwów 1/3 1900.

Obrona pożarna

w miejscach klimatycznych i zakładach zdrojowo-kąpielowych.

(Dokończenie.)

11. Dla Dory (Jaremcze): a) aby Zwierzchność gminna utworzyła ze stałych mieszkańców gminy obowiązkową straż pożazną;

b) aby postarała się dla przysiółka Jaremcze na sezon letni o zawodową straż pożarną, z 6 dobrze wyćwiczonych pompierów złożoną;

c) aby zakupiła dwie sikawki, jednę dla samej gminy, drugą zaś dla oddalonego o 3 kilometry przysiółka Jaremcze;

d) aby zakupiła wór i koc ratunkowy do ratowania letników z mieszkań will piątrowych;

e) aby tren pożarny zaopatrzyła w cztery beczkowozy na wodę, w wózek rekwizytowy z odpowiednią ilością drabin, osęk, tłumnic (bab ogniowych) dżaganów, siekier i t. p.

12. Dla Mikuliczyna: a) aby Zwierzchność gminna zorganizowała obowiązkową straż pożarną z mieszkańców i zakupiła trzy sikawki: dla Mikuliczyna, Tatarowa i Worochty.

13. Dla Krynicy: a) aby c. k. Dyrekcya zakładu zdrojowo-kąpielowego utworzyła na sezon kąpielowy oddział zawodowej straży pożarnej, składający się przynajmniej z 6 pompierów i aby ze służby zakładowej zorganizowała pomocniczą straż pożarną;

b) aby Zwierzchność gminna w Krynicy postarała się o należyte wyćwiczenie korpusu ochotniczej straży pożarnej;

c) aby ze stałych mieszkańców gminy, którzy do tej ochotniczej straży pożarnej nie należą, zorganizowała obowiązkową straż pożarną;

d) aby postarała się o większy zapas wody potrzebnej na wypadek większego pożaru.

14. Dla Żegiestowa: a) aby Zakład zdrojowo-kąpielowy zakupił sikawkę cztero-kołową, ssąco-tłoczącą,

o średnicy 100 m. z 60 metrami węży tłoczących, drabinę składaną z trzech części, kilka haków ogniowych, kilka bab ogniowych i przynajmniej 10 wiaderek na wodę;

b) aby zakupił po jednej wielkiej kadzi na wodę do każdego budynku zakładowego;

c) aby zakupił wór ratunkowy o długości 12 metrów do ratowania ludzi;

d) ażeby na czas sezonowy zorganizował ze służby zakładowej straż pożarną, zaopatrzył ją w potrzebne uzbrojenie strażackie;

e) aby z tą zakładową strażą pożarną przeprowadził praktyczny i teoretyczny kurs pożarnictwa.

15) Dla Rabki: a) aby Dyrekcya zakładu zdrojowo-kąpielowego postarała się o stałe pogotowię ochotniczej straży pożarnej na czas sezonowy, aby ze służby zakładowej utworzyła zakładową straż pożarną, aby ją uzbroiła i wyćwiczyła;

b) aby zakupiła wór ratunkowy do ratowania osób z will piątrowych;

c) aby tren pożarny uzupełniła wózkiem rekwizytowym z odpowiednią ilością drabin hakowych i dachowych, osęk, tłumnic (bab ogniowych) siekier, dżaganów i t. p.

d) aby Zwierzchność gminna postarała się o należyte wyćwiczenie korpusu ochotniczej straży pożarnej i aby z mieszkańców gminy, którzy do tej straży nie należą, zorganizowała obowiązkową straż pożarną.

16. Dla Zakopanego: a) aby Zwierzchność gminna postarała się o należyte wyćwiczenie korpusu ochotniczej straży pożarnej i aby przynajmniej 6 członkow tej straży pożarnej utrzymywało podczas sezonu i podczas wiatru silnego ścisłe pogotowie pożarne i aby zaprowadzono pogotowie koni;

b) aby ze stałych mieszkańców gminy, którzy do tej straży nie należą, zorganizowała obowiązkową, względnie pomocniczą straż pożarną;

c) aby zakupiła wielką sikawkę czterokołową o średnicy cylindrów 120 $^{m}/_{m}$ z 120 m. węży tłoczących;

d) aby postarała się o naprawę tłoków u sikawki czterokołowej, tudzież zakupiła węże do niefunkcyonującej z powodu braku węży małej sikawki;

e) aby zakupiła wór i koc ratunkowy do ratowania ludzi z piątrowych will;

f) aby tabor pożarny uzupełniła wózkiem rekwizytowym z odpowiednią ilością drabin i przyborów pomocniczych jako to: osęk, tłumnic (bab ogniowych), siekier, dżaganów itd.;

g) aby zakupiła cztery beczkowozy na wodę;

h) aby poprawiła wyjazd z magazynu, tenże porą nocną oświetlała i na piątrze tego magazynu urządziła strażnicę pożarną;

i) aby w tej strażnicy urządziła centralną stacyę telefoniczną ze stałą służbą;

j) aby komisyonalnie z przybraniem znawców przeprowadziła dokładną rewizyę ogniową budynków w uzdrowisku;

k) aby dr. Chramiec, właściciel zakładu wodoleczniczego ze służby zakładowej zorganizował straż pożarną i postarał się dla mieszkańców swego zakładu o przyrządy ratunkowe, jak np. wór ratunkowy lub skokochron;

l) aby dr. Piasecki zakupił dla swego zakładu sikawkę i aby również ze służby zakładowej zorganizował straż pożarną, zaopatrzywszy ją w odpowiednie przyrządy ratunkowe.

Wydział krajowy stwierdziwszy przez Komisyę delegowaną ze swego ramienia, że policya ogniowa w Zakopanem jest wadliwą, przedstawił Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy o zaliczenie gminy Zakopane do miejscowości objętych ustawą gminną z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. k. Nr. 51 a to także i w tym celu, aby ewentualnie w Zakopanem zastosować §. 108 tej ustawy, nadający wyższym władzom prawo ustanowienia osobnego organu dla wykonywania policyi miejscowej, do której policya ogniowa należy.

Projekt ten został przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 29. grudnia 1899 uchwalony i uzyskał już Najwyższą Sankcyę. Ustawa ta ma dla obrony pożarnej i dla całej policyi ogniowej w Zakopanem doniosłe znaczenie, bo, jeżeli Naczelnik gminy będzie zaniedbywał wykonywanie policyi ogniowej lub ją wadliwie albo niedostatecznie wykonywał, natenczas po bezskutecznem wezwaniu Rady gminnej, aby złemu zaradziła, może c. k. Starostwo w Nowym Targu za zgodą Wydziału powiatowego w Nowym Targu na koszt gminy poruczyć sprawowanie tej policyi ogniowej Komisarzowi, przez polityczną władzę powiatową za zgodą Wydziału powiatowego mianowanemu.

17. Dla Szczawnicy: a) aby Dyrekcya górnego zakładu postarała się o stałe i ścisłe pogotowie ochotniczej straży pożarnej, przynajmniej z 4 członków się składające;

b) aby ze służby zakładowej zorganizowała pomocniczą straż pożarną, straż tę odpowiednio uzbroiła i wyćwiczyła;

c) aby nabyła sikawkę większego kalibru o średnicy cylindrów 100 $^{m}/_{m}$ z 60 metrami węży tłoczących;

d) aby zakupiła wór ratunkowy;

e) aby tabor pożarny uzupełniła wózkiem rekwizytowym z 2 drabinkami hakowemi;

f) aby Dyrekcya dolnego zakładu zdrojowego ze służby zakładowej zorganizowała straż pożarną;

g) aby postarała się o pogotowie ochotniczej straży pożarnej przynajmniej z 2 członków się składające;

h) aby zakupiła sikawkę czterokołową z 60 m. węży tłoczących;

i) aby zakupiła wór i koc ratunkowy do ratowania ludzi;

j) aby tabor pożarny uzupełniła wózkiem rekwizytowym z odpowiednią ilością drabin hakowych, dachowych, bab ogniowych, osęk, dżaganów itp.

k) aby Zwierzchność gminna w Szczawnicy wyżnej postarała się o należyte wyćwiczenie korpusu ochotniczej straży pożarnej;

l) aby z mieszkańców gminy, którzy do ochotniczej straży pożarnej nie należą, zorganizowała straż pożarną obowiązkową;

m) aby utrzymywała stałe pogotowie koni przynajmniej w nocy.

18. Dla Truskawca: a) aby Zwierzchność gminna zakupiła sikawkę ssąco-tłoczącą o średnicy cylindrów 100 m/m z 60 m. węży tłoczących;

b) aby założyła kilka studzien na rozmaitych punktach wsi;

c) aby bezzwłocznie ukończyła organizacyę ochotniczej straży pożarnej w porozumieniu z Dyrekcyą zakładu zdrojowego lub gdyby organizacya tej ochotniczej straży pożarnej do skutku nie przyszła, aby zorganizowała w gminie obowiązkową obronę pożarną z mieszkańców;

d) aby postarała się o zastawki do spiętrzania wody w strumyku, który przez terytoryum gminy przepływa;

e) aby przedsięwzięła dokładną rewizyę wszystkich domów w gminie, aby postarała się o zaopatrzenie domów w kominy murowane, w osęki, baby ogniowe i w drabiny;

f) aby Zarząd zdrojowy w Truskawcu starał się o dokończenie organizacyi ochotniczej straży pożarnej, a gdyby organizacya ta do skutku nie przyszła, aby Zarząd zorganizował straż pożarną ze służby zakładowej;

g) aby przynajmniej 6 członków tej ochotniczej straży pożarnej utrzymywało podczas sezonu stałe, ścisłe pogotowie pożarne, gdyby zaś organizacya ochotniczej straży pożarnej do skutku nie doszła, aby pogotowie pożarne utrzymywała zakładowa straż pożarna;

h) aby spowodowała radykalną naprawę sikawek zakładowych;

i) aby budynki zakładu zaopatrzyła w kadzie z wodą, drabiny, osęki, baby ogniowe, dżagany i wiaderka na wodę;

j) aby zakupiła wór i koc ratunkowy do ratowania ludzi z mieszkań will piątrowych;

k) aby tabor przyszłej straży pożarnej zaopatrzyła w wóz rekwizytowy z odpowiednią ilością drabin hakowych i dachowych.

19. Dla Swoszowic: a) aby Dyrekcya zakładu zorganizowała straż pożarną ze służby zakładowej;

b) aby ze strażą tą przeprowadzono kurs pożarnictwa;

c) aby zakupiono jeszcze jedną sikawkę ssąco-tłoczącą z 60 metrami węży;

d) aby istniejącą już sikawkę zaopatrzono jeszcze w 50 m. węży tłoczących i ażeby ją do prawidłowego stanu doprowadzono;

e) aby zakupione już drabiny zgromadzono na wózek rekwizytowy;

f) aby budynki zakładowe zaopatrzono w drabiny, kadzie z wodą, osęki i baby ogniowe.

Wykonanie zarządzeń.

Odpowiedzi na wydane a powyżej ogłoszone zarządzenia nadesłały dotąd:

a) Zwierzchność gminna w Janowie pismem z 21. paźdź. 1899 l. 1282;

b) Wydział powiatowy we Lwowie pismem z 12. paźdź. 1899 l. 2588 w sprawie Pustomyt;

c) Wydział powiatowy w Stryju pismem z 21. paźdź. 1899 l. 2272 w sprawie Morszyna;

d) Zwierzchność gminna w Skolem pismem z 14. września 1899 l. 1523;

e) Wydział powiatowy w Gródku pismem z 25. listopada 1899 l. 2836 w sprawie Lubienia.

Treść tych odpowiedzi jest następująca:

ad a)

Zwierzchność gminna w Janowie doniosła, że „zarzuty odnoszące się do straży pożarnej w Janowie zostały już usunięte", bo Naczelnik gminy zwołał walne zgromadzenie, które wybrało nowy Wydział, bo zorganizowano gminną pomocniczą straż pożarną, zarządzono reperacyę sikawki gminnej, zakupiono 30 metrów węża tłoczącego i zarządzono reperacyę węża ssącego.

Do budżetu gminnego na rok 1900 wstawiła Rada kwotę 1000 koron na remizę, która wybudowaną zostanie z wiosną r. 1900 w takich rozmiarach, by wszystkie przyrządy pożarne mogły się w niej pomieścić.

Odpowiedź kończy się uwagą, że Wydział stara się wszystkiemi siłami, ażeby straż pożarną postawić na takim stopniu, by w zupełności odpowiedzieć zadaniu swemu. Jest też nadzieja, że reorganizacya w niedalekiej przyszłości do skutku doprowadzoną zostanie.

ad b)

Wydział powiatowy donosi, że w Pustomytach powstała ochotnicza straż pożarna, a statuta podane do zatwierdzenia.

ad c)

Wydział powiatowy w Stryju donosi, że wezwał gminę Morszyn do odebrania sikawki zamówionej dla tej gminy. Jednak gmina sikawki tej nie odebrała. Powodem tego jest, że pewien członek Rady gminnej przyrzec miał gminie, że ofiaruje jej bezpłatnie sikawkę, a w tym wypadku mogłaby gmina użyć pieniędzy złożonych na poczet ceny kupna sikawki — na budowę szkoły. Wydział powiatowy nie mając podstawy, aby przywiązywać wiele racyi do owego przyrzeczenia, wezwał gminę ponownie, aby odebrała sikawkę i zorganizowała u siebie obowiązkową straż pożarną.

ad d)

Zwierzchność gminna w Skolem w sprawozdaniu podaje, że przedstawienie lustratora o stanie obrony pożarnej w Skolem „jest zupełnie mylne". Na poparcie tego zarzutu donosi, że straż pożarna liczy 63 członków, że przewodniczący zwołuje regularnie walne zgromadzenia, podaje skład nowego Wydziału, Sądu honorowego, Komisyi kontrolującej, wykaz przyrządów pożarnych i ich wartość, tudzież stan umundurowania strażaków. Jednakże Zwierzchność gminna w Skolem nie daje odpowiedzi na inne wykazane braki, które wykryto podczas lustracyi w obecności delegata gminy p. Karola Ditricha (jest także członkiem Wydziału straży pożarnej) i p. Michała Skilcińskiego, komendanta I. oddziału straży pożarnej w Skolem. Jeżeli Zwierzchność gminna w Skolem temu, co w sprawozdaniu Związku strażackiego wykazano, nie zaprzecza, to milczeniem przyznaje, że braki te istnieją. Zarzut zatem, jakoby sprawozdanie lustratora było mylne, jest niesłuszny.

Co do ilości czynnych członków ochotniczej straży pożarnej w Skolem, która, jak się ze sprawozdania Zwierzchności gminnej w Skolem dowiadujemy, w dniu 14. września 1899 liczby 63 dosięgła, zauważamy, że podczas lu-

stracyi w dniu 25. lipca 1899 w odnośnych wykazach tych czynnych członków tylko 16 było zapisanych.

ad e)

Wydział powiatowy w Gródku po zbadaniu na miejscu doniósł, że Zarząd zdrojowy w Lubieniu zorganizował obronę pożarną, złożoną z 10 ludzi personalu służbowego, tudzież posiada dostateczne rekwizyta ogniowe, a mianowicie: sikawkę z wężem, 2 beczki na wodę, 4 konewki i 1 drabinę.

Na to doniesienie wniósł Związek strażacki powtórną prośbę do Wydziału krajowego o zarządanie od Wydziału powiatowego w Gródku sprawozdania w tym kierunku, czy Zarząd zdrojowy w Lubieniu zakupił sikawkę czterokołową ssąco-tłoczącą o średnicy cylindrów 100 $^{m}/_{m}$ z 60 metrami wężów tłoczących, czy zakupił wór ratunkowy do ratowania osób i czy nowa zakładowa straż pożarna, złożona z 10 ludzi personalu służbowego otrzymała odpowiednie uzbrojenie strażackie i czy została wyćwiczoną.

W sprawozdaniu Wydziału powiatowego w Gródku wykazano, że Zakład zdrojowy w Lubieniu posiada dostateczne rekwizyta ogniowe, a mianowicie: sikawkę z wężem, 2 beczki na wodę, 4 konewki i 1 drabinę. Jeżeli zakład zdrojowy w Lubieniu nie zakupił nowej sikawki, a sprawozdaniem objęto małą sikawkę systemu Noela, której ogrodnik zakładowy używa do skrapiania rabatek i od której wylot (rurę prądową) nosił przy sobie; jeżeli Zakład zdrojowy nie zakupił wora ratunkowego, nie zaopatrzył wszystkich budynków zakładowych w drabiny, kadzie z wodą, osęki, baby ogniowe, to — donieśliśmy Wydziałowi krajowemu — Zakład kąpielowy w Lubieniu dostatecznej ilości przyrządów pożarnych **nie** posiada.

III. Ruch Towarzystw strażackich.

Kleparów. Dnia 22. lutego odbyło się pierwsze walne zgromadzenie nowo zorganizowanej straży pożarnej. Prezesem tej Straży wybrano Józefa Sadłowskiego, naczelnikiem Straży Stanisława Simę, tegoż zastępcą Walentego Budzińskiego, a nadto do wydziału weszli: Jan Jankowski, Walenty Wesołowski, Wojciech Szpala, Karol Skop, Jan Towarnicki i Józef Chowaniec.

Baligród. Walne Zgromadzenie odbyło się dnia 28. lutego, na którem wybrano: prezesem Franciszka Angielczykowskiego, jego zastępcą ks. Cypryana Jasienickiego, naczelnikiem straży Antoniego Pilcha, a jego zastępcą Karola Stockiego.

Do Wydziału weszli nadto: Dr. Bolesław Gawiński, Ludwik Wroński i Stanisław Faliszewski.

Lwów. Walne Zgromadzenie odbyło się dnia 12. marca, pod przewodnictwem prezesa Roberta Kleina. Naczelnikiem na dalsze trzy lata wybrano Brunona Hryniewicza, a pierwszym zastępcą Marcina Majewskiego. Do Wydziału wybrano ponownie Henryka Rewakowicza i Gawalewicza.

Niemirów. Za staraniem p. Tadeusza Skorupskiego założoną została straż pożarna w Niemirowie. Na Walnem Zgromadzeniu z dnia 29. stycznia b. r., wybrano naczelnikiem Zygmunta Babińskiego, zastępcą Tadeusza Radomskiego, adjutantem Tadeusza Skorupskiego. W skład Wydziału weszli: Aleksander Kellhofer, Władysław Krantz i Jan Skorupski.

IV. Kronika pożarów.

Pożar w Kolbuszowej wybuchł w dniu 20. z. m. około godziny 4 po poł. w domu zajezdnym Simcha Altbacha, położonym na rogu rynku i ulicy prowadzącej do Rzeszowa. Ogień powstał, o ile śledztwo sądowe innej przyczyny nie wykaże, przez nieostrożne obchodzenie się z samowarem, który służąca Altbacha celem szybszego zagotowania się w nim wody, wyniosła do sieni zajazdu, gdzie stają wozy, a skutkiem tego na ziemi zwykle dużo siana i słomy; nadto służąca polać miała węgle w samowarze naftą. Płomienie szybko dostały się na strych, i w krótkim czasie ogarnęły cały dach domu. Już w tym czasie przybyła na miejsce straż pożarna, która czerpiąc wodę z poblizkiej rzeczki, starała się ogień ugasić, — bardzo silny jednak wiatr południowo-wschodni udaremniał wszelkie zabiegi. Wkrótce też zajął się dach sąsiedniego domu, od tego dom dalszy, — w dziesięciu minutach wiatr zaniósł żagwie na stronę północną rynku, a w godzinę cały rynek stał już w płomieniach.

Akcyę ratunkową skierowano na zabezpieczenie domów, leżących w granicach wiatru. Wieczorem około godz. 7 na telegraficzne zawezwanie przybyła straż pożarna z Majdanu, która oddała dobre usługi, o godzinie 10 nadjechała straż głogowska, a o godzinie 11 zdążył tren pożarny z Rzeszowa.

Pożar ugaszono dopiero następnego dnia rano. Zniszczył on 140 numerów domów, czyli 200 zabudowań, pozbawiając mienia i dachu nad głową 600 rodzin, prawie wyłącznie żydowskich. Spłonęły literalnie wszystkie żydowskie kramy t. z. mieszane, t. j. bławatne, z wiktuałami i żelaziwem, dalej trafika i inne; wynieść z palących się domów zdołano bardzo niewiele, a i to tliło się przez całą noc na rynku. Z budynków, mieszczących zakłady publiczne, zgorzał budynek szkoły ludowej, biuro ewidencyi katastru, gdzie spaliły się wszystkie akta, z wyjątkiem uratowanych map oryginalnych, dom burmistrza, oraz całe mienie naczelnika sądu radcy Męcińskiego. Kościół otoczony murem, murowany i pokryty blachą, był należycie strzeżony i ocalał, mimo, że obok spaliła się szkoła i wikarówka. Budynki starostwa, sądu i urzędu podatkowego, leżały po przeciwnej stronie wiatru i nie były zagrożone.

Żandarmerya z powiatu, z Głogowa i Rzeszowa, gorliwie pełniła służbę, a w akcyi ratunkowej pomagali też bardzo czynnie żołnierze załogi (pułk ułanów nr. 6).

Na drugi dzień gaszono energicznie tlejące zgliszcza i burzono grożące niebezpieczeństwem kominy spalonych budynków.

W dniu pożaru odbywał się targ tygodniowy a ludność zamiejscowa na widok groźnego pożaru uciekała na wozach z miasta, przerażona tem, że ogień począł ogarniać już nawet rzeczy na wozach złożone.

V. Rozmaitości.

Jubileusz Antoniego Durskiego. W dniu 3. marca b. r. obchodził Antoni Durski, naczelnik Związku Towarzystw gimnastycznych „Sokół" dwudziestopięcio-letni jubileusz służby sokolej. Jubileusz ten trwał właściwie cały miesiąc, bo przez cały ten czas nadchodziły z całego kraju wiadomości o aktach uznania i uroczystościach, urządzanych na prowincyi.

W dniu 3. marca odbyła się staraniem Sokoła lwowskiego wieczornica we Lwowie, w której obok członków lwowskiego Sokoła wzięli udział Delegaci innych Gniazd w liczbie przeszło 200 uczestników.

Jubilata, przy dźwiękach marsza sokolego, wprowadzono na estradę, gdzie przemawiali doń Romanowski, prezes Związku, Dr. Fiszer, Dr. Łuczkiewicz, Władysław Janikowski i Bogdanowicz.

Po skromnej odpowiedzi jubilata, zebrani zasiedli do uczty.

Dnia następnego podczas uroczystości 33-ciej rocznicy założenia Sokoła lwowskiego, urządziła dziatwa piękną i rzewną owacyę Durskiemu. Otoczywszy na estradzie jubilata, przy stosownych przemowach, składała mu podarki z kwiatów, waz na bukiety i t. p. W owacyi żywy udział brała publiczność, wypełniająca salę po brzegi.

Ze Sejmu. Dnia 28. marca br. wniósł Poseł Dr. Bernadzikowski energiczny urgens o zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego w obec strasznych klęsk pożarnych. Urgens ten w formie wniosku opiewa:

„Zważywszy, że częste nawiedzanie naszego kraju klęskami pożarów rujnuje materyalnie ludność przeważnie wiejską i małomiejską w sposób zastraszający i podkopuje rok rocznie tysiące egzystencyi, przyprawiając je o kij żebraczy; zważywszy, że cała ludność naszego kraju domaga się bezskutecznie od lat szeregu zaradzenia złemu przez zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego; zważywszy, że prawie wszystkie Sejmy krajów w Radzie państwa reprezentowanych, a przedewszystkiem Sejm galicyjski zgodnie z życzeniami 7 milionowej ludności w licznych uchwałach i rezolucyach do rządu kategorycznie się oświadczył za wprowadzeniem powszechnego obowiązku ubezpieczenia się od ognia; zważywszy wreszcie, że brak inicyatywy i zajęcia zdeklarowanego stanowiska przez c. k. Rząd wobec powszechnie odczutej potrzeby radykalnych reform w kierunku złagodzenia klęsk przez pożary wyrządzanych — stanowi główną, jedyną niemal przeszkodę w rozwiązaniu tej tak ważnej i piekącej sprawy dla naszego kraju:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wzywa się jak najusilniej Rząd, aby tak w interesie ludności samej, jak i w interesie państwa przystąpił jak najspieszniej do wydania stosownych postanowień, umożliwiających zaprowadzenie w Galicyi przymusu asekuracyjnego, oraz określił dokładnie swoje stanowisko na tę sprawę wobec tylekrotnie podejmowanych uchwał przez Sejm galicyjski".

Od iskier. *Gwiazdka Cieszyńska* donosi, że w pierwszych dniach marca, wzdłuż tamtejszej kolei wybuchło kilka pożarów. Pożary te powstały od iskier, wyrzucanych przez maszyny kolejowe. Z powodu strejku pali się obecnie w maszynach węgiel pruski i węgierski, który jest lżejszy od szląskiego i morawskiego, z węgla tego wyrzuca maszyna strasznie dużo iskier płonących, od których łatwo mogą się zapalić przedmioty palne, na które iskry te padają.

Niedaleko toru kolejowego spłonęły szopy i domy w Bystrzycy, Porembie i w Orłowej.

Dyabeł jej kazał... W Cieszanowie omal, że nie wybuchł w dniu 23. z. m. groźny pożar, służąca bowiem, dziewczyna 10-letnia u. p. Kłodnickiego, inspektora podatkowego, zwinąwszy kłąb kłaków, podsunęła pod dach i zapaliła je. Na szczęście ludzie spostrzegli zawczasu i strasznemu nieszczęściu zapobiegli. Aresztowana tłumaczy się, że... dyabeł jej tak kazał.

Hokus pokus. Dnia 24. grudnia 1742 roku, ogłosił Zarząd miasta Weimar następujące rozporządzenie: „My i t. d. polecamy wszystkim naszym urzędnikom, obszarom dworskim, radom w miastach i w gminach wiejskich, ażeby w celu uchronienia osad od szkód pożarowych i innych nieszczęść, przechowywali w pogotowiu drewniane talerze, z których już jedzono, i ażeby na tych talerzach w każdy piątek, kiedy ubywa księżyca, pomiędzy 11 a 12 godziną, świeżym atramentem i nowym piórem rysowali następujące figury (wzór tych figur dołączono do urzędowego rozporządzenia *Przyp. Red.*). W razie pożaru wystarczy jeden taki talerz wrzucić do żaru, a gdyby po wrzuceniu jednego, pożar jeszcze nie zgasnął, trzeba jeszcze dwa wrzucić. Po wrzuceniu trzeciego, pożar niezawodnie zgaśnie.

Czeska asekuracya krajowa. Z Pragi donoszą: Wydział krajowy postanowił przedłożyć Sejmowi sprawozdanie w sprawie założenia krajowego zakładu ubezpieczeń od ognia i gradu.

VI. Poczta Redakcyi.

F. K. w O.

W petycyach do Koła Polskiego i JE. Ministra dla Galicyi podniesiono, iż już od dłuższego czasu wszelkie do c. k. Ministerstwa kolejowego przez Związek strażacki wnoszone prośby o zniżenia cen biletów jazdy dla strażaków — ochotników podróżujących w służbie, doznają zawsze odmownej odpowiedzi, jak gdyby ci strażacy-ochotnicy na żadne względy nie zasługiwali, jak gdyby ich praca dla publicznego dobra była mniejszą od pracy delegatów na Zjazdy kółek rolniczych, leśników itd., dla których c. k. Ministerstwo kolejowe względniejszem bywa. Podniesiono również, że słusznie z tego powodu strażactwo krajowe rozgorycza się, traci wiarę w uznanie swej pracy i czuje żal do władz kolejowych. Wreszcie upraszał Związek, aby tak Koło Polskie, jakoteż JE. Minister Dr. Leonard Piętak raczyli przedstawić c. k. Ministerstwu kolejowemu biedę naszych strażaków-ochotników i uzyskać dla nich na jubileuszowy Zjazd takich zniżeń, jakie c. k. Ministerstwo kolejowe rezolucyą z dnia 15. maja 1899 L. 17.294/13 Związkowi Kółek rolniczych przyznało.

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych".
Z drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.